

Sygn. akt IV CSK 578/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. M. i E. P. M.
przeciwko B. spółce jawnej w B.
i J. C.
o ochronę praw autorskich i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego J. C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany J. C. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 6 k.c. przez błędną wykładnię, art. 1 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 6 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych oraz art. 382 i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.c. Drugi z pozwanych, odpowiedzialny za spełnienie zasadzonego świadczenia solidarnie z J. C. , nie wniósł skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczególności czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy skarżącego o jej oczywistej zasadności. Właściwości efektu pracy człowieka, które czynią z niego dzieło będące przedmiotem praw autorskich zostały objaśnione w orzecznictwie (wyroki Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2006 r., I CK 281/05, OSNC 2006, nr 11, poz. 186, z 30 czerwca 2005 r., IV CK 763/04, OSNC 2006,

nr 5, poz. 92 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 29 października 1997 r., I ACa 477/97, nie publ.) i do tych kryteriów nawiązały Sądy *meriti* oceniając projekt architektoniczny powodów w kontekście art. 1 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 6 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych.

Obowiązek wykazanie wysokości dochodzonego roszczenia spoczywał na powodach. Sądy *meriti* uznały, że powodowie obowiązek ten spełnili, a bazą dla ich ocen były ustalenia samych stron co do wynagrodzenia za sporządzenie projektu budowlanego. Wbrew zarzutom pozwanego, Sądy dostrzegły, że projekt architektoniczny był częścią budowlanego, ale zarazem zaakcentowały, iż była to część dominująca. Wyjaśniły też, że powodowie ustalili z pozwanymi niższe niż stawki rynkowe wynagrodzenie za wykonanie projektu, a miało to uzasadnienie w okolicznościach, w jakich zawali umowę (przed uzyskaniem uprawnień do samodzielnego projektowania w budownictwie). Ostatecznie te dane zostały przez Sąd Okręgowy zweryfikowane przez pytanie zadane biegłemu. Jeśli nastąpiło to bez formalnego postanowienia o dopuszczeniu dowodu także na tę okoliczność, to stanowisko biegłego zostało ujawnione sądowi oraz obu stronom i każda z nich mogła podjąć czynności w celu jego zwalczania.

Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Uzupełnienie postępowania dowodowego przed Sądem drugiej instancji następuje jednak z uwzględnieniem zasad określonych w art. 381 k.p.c. Takiej potrzeby w postępowaniu apelacyjnym w niniejszej sprawie strony nie sygnalizowały przez zgłoszenie w apelacjach wniosków dowodowych.

Stosownie do art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W związku z art. 391 § 1 k.p.c. przepis ten ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym. Odpowiednie stosowanie art. 328 § 2 k.p.c. do uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji oznacza, że uzasadnienie to nie

musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji; sąd odwoławczy obowiązany jest zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania, są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 2010 r., II PK 46/10, nie publ. i wyrok SN z 9 września 2010 r., I CSK 679/09, nie publ.). Uzasadnienie Sądu Apelacyjnego spełnia powyższe wymagania.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego – w związku z częściowym charakterem zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku – w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.